

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СТАЛЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВИМ КОМПЛЕКСОМ ТА
ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК УРБОЛАНДШАФТІВ»
(27 березня 2018 року)**

КИЇВ – 2018

ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ З ВИКОРИСТАННЯМ БІОДОБРИВА

Ю.С. Урлюк аспірант*,

*В.Ю. Юхновський, доктор сільськогосподарських наук
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

М.П. Головецький,

ДП «Вище-Дубечанське лісове господарство»

Властивості лісових ґрунтів після суцільно-лісосічних рубок далекі від оптимальних, що позначається на приживлюваності і росту лісових культур. Значну роль в покращенні якості ґрунту відіграє внесення органічних і мінеральних добрив [1, 2, 3]. Для визначення ефективності дії органічного добрива «Достаток» на формування річного приросту і приживлюваності сіянців сосни проводили дослідження на лісокультурних площах ДП «Вище-Дубечанське лісове господарство» [4].

На дослідних ділянках таблетки вносили в утворену мечом Колесо́ва щілину на верхню частину кореневої системи сіянцю. Це переслідувало дві взаємопов'язані цілі – накопичення, утримування і поступове проникнення вологи вниз по кореневій системі упродовж тривалого періоду з одночасним підвищенням родючості ґрунту в горизонті розвитку кореневої системи.

Культури створювали в борових і суборових типах лісорослинних умов за схемами: 4рС31рДчр, з розміщенням сіянців 1,5x0,5 м та 1,5x1,0 м висаджуванням їх у борозни, утвореними плугом ПКЛ–70. Загальна площа створених лісових культур із застосуванням добрива склала 22,2 га.

Таблетки «Достаток» – натуральне екологічно чисте добриво з вологоутримуючими властивостями на основі біогумусу. Добриво містить агрономічно корисну мікрофлору природного походження. Для визначення вмісту органічної речовини та складових N, P, K і рН сольова в сертифікованій Українській лабораторії якості і безпеки продукції АПК НУБіП України були проведені випробовування зразків добрива «Достаток» на наявність вищезазначених елементів.

Для виявлення ефективності впливу добрива на ріст соснових культур на ґрунтах різного механічного складу проведено аналіз якості органічного шару ґрунту, який являє собою нижню частину лісової підстилки на стадії повної мінералізації. Зразки цього шару відбирали на піщаному (А₂) і супіщаному (В₂) ґрунтах на глибинах

---

* Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук Юхновський В.Ю.

1-2 і 1-3 см відповідно. Порівняльна характеристика показників якості органічного шару ґрунту та застосованого орґано-мінерального добрива «Достаток» відображена у таблиці.

Показники якості органічного шару ґрунту та добрива

Найменування показників, одиниці вимірювань	ТЛУ		Добриво «Достаток»
	A ₂	B ₂	
pH сольової витяжки, одиниці pH	3,5±0,30	3,6±0,30	5,4±0,30
Орґанічна речовина (гумус), %	22,2±1,20	30,7±1,20	40,6±1,50
Сумарна масова частка азоту, % на вихідну вологу	0,39±0,10	0,54±0,10	0,36±0,10
Масова частка амонійного азоту, % на вихідну вологу	0,05±0,001	0,15±0,05	0,3±0,05
Загальний фосфор, % на вихідну вологу	0,01±0,005	0,08±0,01	0,2±0,05

Дані табл. свідчать, що в добриві «Достаток» сконцентровано 40,6% орґанічної речовини, тоді як в орґанічному шарі ґрунту свіжого бору і субору вміст гумусу становить 22,2 і 30,7% відповідно. Майже подвійне переважання вмісту орґанічної речовини у добриві «Достаток» сприяє інтенсивному росту соснових культур.

Внесення біодобрива підвищує приживлюваність лісових культур на піщаних і супіщаних ґрунтах, яка становить 88 і 92% відповідно. Приріст сіянців сосни звичайної за рік на 4-7 см перевищував контрольні показники. Використання біопрепарату також зменшує кількість ручних доглядів і прискорює змикання в рядах, що в свою чергу дає можливість перевести лісові культури в покриті лісовою рослинністю землі на рік раніше, що свідчить про перспективність його застосування.

Список використаних джерел

1. Марчук І. У., Макаренко В. М., Ростальний В. Є., Савчук А. В., Філонов Є. А. Добрива та їх використання. К. Арістей, 2010. 253 с.
2. Пінчук А. П., Генгало О. М. Ефективність позакореневих підживлень для підвищення продуктивності накопичення маси та елементів мінерального живлення сіянцями сосни.
3. Шерстобоева Е. Биопрепараты – рывок в ресурсосберегающем и экологически безопасном земледелии. Новини агротехніки. 2003. №1. С. 32.
4. Юхновський В. Ю., Урлюк Ю. С., Головецький М. П. Динаміка лісового фонду державного підприємства «Вище-Дубечанське лісове господарство». Науковий вісник НЛТУ України. 2015. Вип. 25.8. С. 8-15.